

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Երևան, մարտ 2016թ.

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Բովանդակություն

- 3 Անկախ աուդիտորական հաշվետվություն
 - 5 Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
 - 6 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 - 7 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
 - 8 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
 - 9 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
 - 10 Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
-

Կազմակերպական-իրավական ձևը՝	ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
Հիմնական գործունեության նկարագիրը՝	տրամադրել վարկեր, ներգրավել փոխառություններ
Գործադիր տնօրեն՝	Վարդան Հովսեփյան

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԷԿԼՕՖ ՈՒՎԿ ՄՊԸ Խորհրդին

Մեր կողմից իրականացվել է “ԷԿԼՕՖ” ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է աուդիտը պլանավորել և անցկացնել՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների ռիսկերի առկայության վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս՝ աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, այլ ոչ թե Ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «ԷԿԼՕՖ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ֆինանսական վիճակի, և նույն տարեթվին ավարտված ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի ճշմարիտ ու իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Հանգամանքի լուսարանում

Մենք Ձեր ուշադրությունն ենք հրավիրում ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 13-ի վրա, որը վերաբերում է Ընկերության կողմից էական ընդհանուր մնացորդային արժեքով մեծ ծավալով հաճախորդներին տրված վարկերի դուրս գրմանը:

Այլ հանգամանքներ

Ընկերության՝ 31 դեկտեմբեր 2014թ. ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որն արտահայտել է դրական կարծիք:

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Տնօրեն՝

Աուդիտոր՝

Երևան

23 մարտի 2016թ.

Վ. Սահակյան

Ա. Գևորգյան

«ԷԿԼՕՏ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծան.	2015թ. հազար դրամ	2014թ. հազար դրամ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	5	221,205	244,757
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	5	(63,118)	(61,606)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		158,087	183,151
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		12,118	27,431
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(91)	(399)
Արտարժույթային գործարքներից ստացված գուտ վնաս		(141)	(441)
Այլ գործառնական եկամուտ	6	116,146	50,400
Գործառնական եկամուտ		286,119	260,142
Վարկերից և այլ փոխառություններից առաջացած կորուստներ, գուտ	7	(323,146)	(70,570)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	8	(87,866)	(76,799)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	(38,286)	(30,342)
Այլ ծախսեր	10	(11,285)	(7,561)
Շահույթ մինչև հարկվելը		(174,464)	74,870
Շահութահարկի գծով ծախս	11	31,925	(14,974)
Շահույթ հարկումից հետո		(142,539)	59,896
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(142,539)	59,986

Գործադիր տնօրեն
Վարդան Հովսեփյան

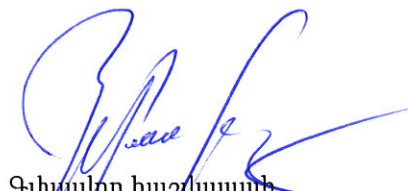

Գլխավոր հաշվապահ
Կարինե Պապուջյան

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծան.	31.12.2015թ. հազար դրամ	31.12.2014թ. հազար դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	23	5,570	2,682
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	12	453,569	173,277
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13	589,389	1,258,660
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	14	19,713	10,051
Հետաձգված հարկային ակտիվ	15	35,833	3,907
Ստացվելիք տոկոսներ		19,856	29,638
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	16	21,447	11,601
Այլ ակտիվներ	17	27,159	33,183
Ընդամենը ակտիվներ		1,172,536	1,522,998
Պարտավորություններ			
Ներգրավված փոխառություններ	18	623,628	804,136
Վճարվելիք տոկոսներ		10,814	11,498
Այլ պարտավորություններ	19	45,147	71,878
		679,589	887,512
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	20	575,590	575,590
Գլխավոր պահուստ		-	-
Կուտակված շահույթ/ (վնաս)		(82,643)	59,896
		492,947	635,486
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		1,172,536	1,522,998

 Գործադիր տնօրեն
 Վարդան Հովսեփյան

 Գլխավոր հաշվապահ
 Կարինե Պապուջյան

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2015թ. հազար դրամ	2014թ. հազար դրամ
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ստացված տոկոսներ	174,574	213,170
Վճարված տոկոսներ	(59,965)	(57,760)
Կորուստների վերականգնում	62,038	59,373
Ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ	8,855	27,732
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(57,789)	(56,773)
Վճարված հարկեր, տուրքեր	(43,162)	(48,520)
Տեղաբաշխված միջոցների նվազում (ավելացում)	135,391	(194,149)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	<u>(37,637)</u>	<u>(45,376)</u>
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>182,305</u>	<u>(102,303)</u>
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(4,422)	(11,189)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	<u>-</u>	<u>(11,189)</u>
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Վճարված շահաբաժիններ	-	(34,045)
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(174,844)	147,483
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	<u>(174,844)</u>	<u>113,438</u>
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(123)	(13)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/ (նվազում)	2,916	(67)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	2,710	2,777
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում (տես՝ ծանոթ. 23)	<u>5,626</u>	<u>2,710</u>

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Կանոնադրական կապիտալ հազար դրամ	Գլխավոր պահուստ հազար դրամ	Զբաղիված շահույթ/ Կուտակված վնաս հազար դրամ	Ընդամենը հազար դրամ
01.01.2015թ. դրությամբ	575,590	-	59,896	635,486
Բաժնետերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում				
Շահաբաժին	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	(142,539)	(142,539)
31.12.2015թ. դրությամբ	575,590	-	(82,643)	492,947
01.01.2014թ. դրությամբ	538,379	-	71,256	609,635
Բաժնետերերի հետ գործարքներ				
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում	37,211	-	(37,211)	-
Շահաբաժին	-	-	(34,045)	(34,045)
Համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	59,896	59,896
31.12.2014թ. դրությամբ	575,590	-	59,896	635,486

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1.	Ընկերության վերաբերյալ	10
2.	Պատրաստման հիմունքներ	10
3.	Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	19
4.	Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում	20
5.	Զուտ տոկոսային եկամուտ	29
6.	Այլ գործառնական եկամուտ	29
7.	Վարկերից և այլ ակտիվներից առաջացած կորուստներ	30
8.	Անձնակազմի գծով ծախսեր	30
9.	Վարչական ծախսեր	30
10.	Այլ ծախսեր	30
11.	Շահութահարկի գծով ծախս	31
12.	Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	31
13.	Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	32
14.	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	34
15.	Հետաձգված հարկային ակտիվ	35
16.	Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	35
17.	Այլ ակտիվներ	36
18.	Ներգրավված փոխառություններ	37
19.	Այլ պարտավորություններ	38
20.	Կանոնադրական կապիտալ	38
21.	Կապակցված կողմերի միջև գործարքներ	38
22.	Պայմանական պարտավորություններ	39
23.	Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ	40
24.	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների հետևանքներ	40
25.	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն	40
26.	Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ	47

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

1. Ընկերության վերաբերյալ

«ԷԿԼՕՖ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2006 թվականին: Ընկերության գործունեության հիմնական նպատակն է խոցելի սոցիալական հասարակության անդամների նվազման նպատակով և գյուղական վայրերում կայուն եկամուտների ապահովման նպատակով միկրովարկերի տրամադրում և այդ գործունեությունը զարգացնելու համար փոխառությունների ներգրավումը:

Ընկերության մասնակիցներն են.

Մասնակից	Բաժնեմաս (%)
ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	72.8
ԷԿԼՕՖ Միջազգային Հիմնադրամ	27.2
Ընդամենը	100.0

Ընկերության հիմնական ֆինանսավորման աղբյուրը բաժնետերերից ստացված փոխառություններն են:

Ընկերությունը ՀՀ տարածքում ունի չորս ներկայացուցչություն սպասարկելու հետևյալ տարածաշրջանները.

Մարզ	Քաղաք
1. Արմավիրի մարզ,	ք. Էջմիածին
2. Լոռու մարզ,	ք. Ստեփանավան
3. Գեղարքունիքի մարզ,	ք. Վարդենիս
4. Վայոց Ձորի մարզ,	ք. Եղեգնաձոր

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է ՀՀ, Արմավիրի մարզի, Էջմիածին քաղաքի Բաղրամյան 2/1 հասցեում:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տվյալներով կազմել է 29 մարդ (2014թ.՝ 36 մարդ):

2. Պատրաստման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են ծանոթագրություն 25-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ընկերության գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս՝ անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են ծանոթագրություն 3-ում:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա՝ բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա. 2015թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

2015թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո ընկած ժամանակահատվածում առաջին անգամ ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ չկան: Տվյալ ամսաթվից ուժի մեջ մտած ոչ մի փոփոխություն, որ կատարվել է ստանդարտներում, էական ազդեցություն չի ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

բ) Նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել

Հետևյալ նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամկետ չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվություններում, կունենան կամ հնարավոր է ունենան ազդեցություն Ընկերության հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

#	Հրապարակում	Հրապարակման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ամսաթիվը, որից սկսած ՖՀՄՍ-ի կիրառումը պահանջվում է	Ամսաթիվը, որից սկսած Ընկերությունը նախատեսում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
1	ՖՀՄՍ 5 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործառնություններ Տարեկան բարելավումներ (2012-2014թթ.)	Փոփոխությունը պարզաբանում է, որ վաճառքի համար պահվող ակտիվները կամ օտարման խմբերը սեփականատերերին բաշխելու համար պահվող ակտիվների կամ օտարման խմբերի վերադասակարգելը (կամ հակառակը) համարվում է օտարման նախնական պլանի շարունակություն: Վերադասակարգման մասով գործում են ՖՀՄՍ 5 ստանդարտի դասակարգման, ներկայացման և չափման պահանջները: Եթե ակտիվն այլևս չի դասակարգվում որպես սեփականատերերին բաշխելու համար պահվող ակտիվ, ապա կիրառվում են ՖՀՄՍ 5 ստանդարտի այն պահանջները, որոնք գործում են այլևս որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ չդասակարգվող ակտիվների համար:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

#	Հրապարակում	Հրապարակման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ամսաթիվը, որից սկսած ՖՀՄՍ-ի կիրառումը պահանջվում է	Ամսաթիվը, որից սկսած Ընկերությունը նախատեսում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
2	ՖՀՄՍ 7 Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ Տարեկան բարելավումներ (2012-2014թթ.)	Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհուրդը պարզաբանել է այն հանգամանքները, որոնց դեպքում կազմակերպությունը շարունակում է ներգրավված լինել փոխանցած ակտիվի շահագործման մեջ: ՖՀՄՍ 7-ում կատարված հետագա փոփոխությունը պարզաբանում է, որ 2011թ.-ի դեկտեմբերին հրապարակված «Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում» փոփոխության (ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ) կիրառումը պարտադիր բնույթ չի կրում բոլոր միջանկյալ ժամանակահատվածների համար:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
3	ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ (2014թ.)	ՖՀՄՍ 9 <i>Ֆինանսական գործիքներ</i> (2014թ.) ստանդարտը ներառում է ֆինանսական գործիքների ծրագրերի բոլոր երեք փուլերի (դասակարգում ու չափում, արժեզրկում և հեջի հաշվառում) մասին վերջնական պահանջները:	2018թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2018թ. հունվար	Ազդեցությունը դեռևս պետք է ճշգրտվի
4	ՖՀՄՍ 10 Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ	Փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես հաշվառել այն դեպքը, երբ մայր կազմակերպությունը կորցնում է վերահսկողությունը դուստր կազմակերպության նկատմամբ (ինչը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեություն, ինչպես նախատեսված է ՖՀՄՍ 3 <i>Ձեռնարկատիրական</i>	Պարտադիր ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետաձգվել է անորոշ	Կիրառման ամսաթիվը հետաձգվել է անորոշ ժամանակով	Ազդեցություն չի նախատեսվում

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

#	Հրապարակում	Հրապարակման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ամսաթիվը, որից սկսած ՖՀՄՍ-ի կիրառումը պահանջվում է	Ամսաթիվը, որից սկսած Շնկերությունը նախատեսում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
		գործունեության միավորումներ ստանդարտով՝ դուստր կազմակերպության իր բաժնեմասը ամբողջությամբ կամ մասամբ վաճառելով բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպությանը կամ համատեղ ձեռնարկմանը:	ժամանակով		
5	Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում, 12-ում և ՀՀՄՍ 28-ում	Փոփոխությունները պարզաբանում են ՖՀՄՍ 10-ի (Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ), ՖՀՄՍ 12-ի (Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում) և ՀՀՄՍ 28-ի (Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում) մի շարք ասպեկտներ կապված ներդրումային ընկերությունների մասով բացառությունների հետ:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
6	Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 11-ում՝ Համատեղ պայմանավորվածություններ	Համաձայն փոփոխությունների՝ համատեղ գործունեությունում բաժնեմասեր ձեռք բերելիս (երբ ձեռքբերումը հանդիսանում է ձեռնարկատիրական գործունեություն՝ ըստ ՖՀՄՍ 3-ի)՝ կազմակերպությունը պետք է կիրառի ՖՀՄՍ 3 Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ ստանդարտի բոլոր սկզբունքները:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

#	Հրապարակում	Հրապարակման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ամսաթիվը, որից սկսած ՖՀՄՍ-ի կիրառումը պահանջվում է	Ամսաթիվը, որից սկսած Ընկերությունը նախատեսում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
7	ՖՀՄՍ 14 Հետաձգված սակագնային կարգավորումների հաշիվներ	Շատ երկրներում տնտեսության ճյուղերը (այդ թվում՝ կոմունալ ծառայությունները, որոնցից են գազը, էլեկտրաէներգիան և ջուրը) ենթակա են սակագնային կարգավորման այն դեպքերում, երբ կառավարությունն է կարգավորում մատակարարումը և գնագոյացումը: Սա կարող է զգալի ազդեցություն ունենալ կազմակերպության հասույթի չափի և դրա ստացման ժամկետների վրա: Տվյալ ստանդարտի գործողության ոլորտը սահմանափակվում է ՖՀՄՍ առաջին անգամ ընդունող կազմակերպություններով, որոնք իրենց ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչել են հետաձգված սակագնային կարգավորումների հաշիվների հաշվեկշիռը՝ իրենց նախորդ Համընդհանուր ընդունված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների (GAAP) համաձայն:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Հետաձգված հաշիվներ չկան, ազդեցություն չի նախատեսվում
8	ՖՀՄՍ 15 Հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթ	ՖՀՄՍ 15 ստանդարտի նպատակն է հստակեցնել հասույթի հաշվառման սկզբունքները: Սա ներառում է անհամապատասխանությունների ու հայտնաբերված թերությունների վերացումը և ընկերությունների, տնտեսության ճյուղերի և կապիտալի շուկաների շրջանում հասույթի հաշվառման գործընթացների համադրելիության բարելավումը: Այսպիսով, ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը սահմանում է հասույթի հաշվառման միասնական համակարգ:	2018թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2018թ. հունվար	Ազդեցությունը պետք է պարզաբանվի

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

#	Հրապարակում	Հրապարակման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ամսաթիվը, որից սկսած ՖՀՄՍ-ի կիրառումը պահանջվում է	Ամսաթիվը, որից սկսած Ընկերությունը նախատեսում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
9	ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում	ՀՀՄՍ 1 (Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում) ստանդարտի փոփոխությունները ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտման հետ կապված պահանջների բարելավմանն ուղղված գլխավոր նախաձեռնության մաս են կազմում:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Կպահանջվեն լրացուցիչ պարզաբանումներ
10	ՀՀՄՍ 16 Հիմնական միջոցներ	Ավելացվել է 62Ա պարագրաֆը, որով արգելվում է հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվարկման համար կիրառել հասույթի վրա հիմնված մեթոդներ: 62Ա պարագրաֆը պարզաբանում է, որ սա պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ հիմնական միջոցների օգտագործումը ներառող գործունեության արդյունքում գեներացված հասույթը հիմնական միջոցի տնտեսական օգուտի օգտագործումից բացի սովորաբար արտացոլում է այլ գործոններ:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Հասույթի վրա հիմնված մաշվածություն չկա, որնիցե ազդեցություն չի նախատեսվում
11	ՀՀՄՍ 19 Աշխատակիցների հատուցումներ	ՀՀՄՍ 19-ի ուղեցույցը հստակեցվել է, և համաձայն այդ ուղեցույցի՝ աշխատակիցների հատուցումների հաշվառման համար զեղչման դրույք սահմանող կորպորատիվ պարտատուներն ու աշխատակիցներին վճարվելիք հատուցումները պետք է արտահայտված լինեն միևնույն արժույթով:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Աշխատակիցների հատուցումներ չկան, ազդեցություն չկա

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

#	Հրապարակում	Հրապարակման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ամսաթիվը, որից սկսած ՖՀՄՍ-ի կիրառումը պահանջվում է	Ամսաթիվը, որից սկսած Ընկերությունը նախատեսում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
12	ՀՀՄՍ 27 Առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ	Փոփոխությունները ներկայացնում են դուստր կազմակերպություններում, ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում ներդրումները կազմակերպության առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառելու տարբերակը:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
13	ՀՀՄՍ 34 Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ	ՀՀՄՍ 34-ի 16Ա պարագրաֆով նախատեսված են լրացուցիչ բացահայտումներ, որոնք պետք է ներկայացվեն -միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, կամ -միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվության որևէ այլ հատվածում:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
14	ՀՀՄՍ 38 Ոչ նյութական ակտիվներ	Փոփոխությունները պարզաբանում են այն անհերքելի ենթադրությունը, համաձայն որի՝ ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան հասույթի հիման վրա հաշվարկելը նպատակահարմար չէ:	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
15	ՀՀՄՍ 41 Գյուղատնտեսություն	Տվյալ փոփոխություններով ՀՀՄՍ 16 <i>Հիմնական միջոցներ</i> ստանդարտի գործողության ոլորտը ընդլայնվում է և ներառում բերքատու բույսերը վերջիններիս սահմանելով	2016թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը	2016թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

#	Հրապարակում	Հրապարակման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ամսաթիվը, որից սկսած ՖՀՄՍ-ի կիրառումը պահանջվում է	Ամսաթիվը, որից սկսած Ընկերությունը նախատեսում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին անգամ կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
		որպես կենդանի բույսեր, - որոնք օգտագործվում են գյուղատնտեսական արտադրանքի արտադրական գործընթացում, - որոնցից ակնկալվում է ստանալ արտադրանք մեկից ավելի ժամանակաշրջանների ընթացքում, և -վաճառքը քիչ հավանական է (բացառությամբ պատահական վաճառքների):	թույլատրելի է		

ՖՀՄՍ 15 (Հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթ) և ՖՀՄՍ 9 (Ֆինանսական գործիքներ) ստանդարտների ազդեցությունը դեռևս գնահատման փուլում է գտնվում, քանի որ տվյալ նոր ստանդարտները կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ Ընկերության հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ընկերությունը կատարում է որոշ գնահատումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Գնահատումներ և ենթադրություններ

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկում

Ընկերությունը կանոնավոր կերպով վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ դրանք արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու համար: Ընկերության վարկերի արժեզրկման պահուստները սահմանվում են վարկերի և դեբիտորական պարտքերի պորտֆելում առաջացած արժեզրկումից կորուստները ճանաչելու նպատակով: Ընկերությունը վարկերի և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստին կատարվող հատկացումների վերաբերյալ գնահատումները դիտարկում է որպես գնահատման անորոշությունների հիմնական աղբյուր, որովհետև ա) դրանք բավականին զգայուն են մի ժամանակաշրջանից մյուսը տեղի ունեցող փոփոխությունների նկատմամբ, քանի որ հիմնված են չվճարումների չափերի և ապագա կորուստների գնահատման վերաբերյալ ենթադրությունների վրա, որոնք կատարվել են անցյալ գործունեության փորձի հիման վրա և բ) ցանկացած զգալի տարբերություն Ընկերության կողմից գնահատված կորուստների և դրանց փաստացի չափերի միջև կհանգեցնի անհրաժեշտության, որ Ընկերությունը գրանցի հավելյալ պահուստներ, որոնք կարող են ունենալ նշանակալի ազդեցություն նրա ապագա ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: 2015 և 2014թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախառն վարկերը և պահուստը ներկայացված են ծանոթագրություն 13-ում:

Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Ընկերության ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտելի էլակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող էլակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- *Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճգրտված)*
- *Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի էլակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից*
- *Մակարդակ 3. Ոչ դիտելի էլակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)*

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

4. Ֆինանսական գործիքներ - ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Ընկերությունը կարող է ենթարկվել ֆինանսական գործիքներին վերաբերող հետևյալ ռիսկերին՝

- Վարկային ռիսկ
- Իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ,
- Արտարժույթային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ

Ընկերությունը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ընկերության նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ընկերության նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Հաճախորդներին տրված վարկեր
- Դեբիտորական պարտքեր
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- ՀՀ բանկերում տեղաբաշխված ավանդներ
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր
- Հաստատուն և լողացող տոկոսադրույքով ստացված փոխառություններ

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

Ֆինանսական ակտիվներ

	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	
	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	605,725	1,287,088
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,488	936
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,570	2,710
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	457,089	174,486
	1,069,872	1,465,220

Ֆինանսական պարտավորություններ

	Ֆինանսական պարտավորություններ	
	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ և վարկեր	634,442	815,696
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,336	9,064
	638,778	824,760

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, ինչպես նաև ստացված վարկերը և փոխառությունները:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

Ծանոթագրություն 26-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդների և վարկերի ու փոխառությունների իրական արժեքի որոշման հետ կապված նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ:

Ընկերության հիմնական գործունեությունը միկրովարկերի տրամադրումն է: Համապատասխանաբար, վարկային ռիսկը մեծագույն կարևորություն ունի միկրոֆինանսական կազմակերպությունների (ՄՖԿ) ռիսկերի կառավարման մեջ: Զգալի ֆինանսական վնասներից խուսափելու համար Ընկերությունը կիրառում է տարբեր մեթոդներ վարկային ռիսկերը որոշելու և

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

արդյունավետորեն կառավարելու նպատակով:

Միկրոֆինանսավորման ոլորտը ընդհանուր առմամբ հակված է վարկային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի և բանկային ավանդների միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին տրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ռիսկերի կառավարումը և մոնիտորինգն իրականացվում է սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Այս գործընթացներն իրականացվում են Վարկային կոմիտեների և վարկային կազմակերպության Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Վարկային կոմիտե ներկայացվող տեղեկատվությունը վարկային մասնագետի կողմից հաճախորդի նախնական հայտի, նրա բիզնեսի և վարկային ռիսկերի պատշաճ ուսումնասիրության հիման վրա կատարված նախնական վերլուծական տեղեկություններ են, որոնց ճշգրտությունը համեմատական եղանակով ստուգում է նաև վարկային կառավարիչը, վարկային մասնագետի և վարկային կառավարիչի պատասխանատվությամբ: Ի վերջո Վարկային կոմիտեի անդամները գնահատում են հայտի համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին (դիմողի վարկային պատմությունը, ֆինանսական վիճակը, մրցակցային ունակությունը և այլն):

Ռիսկերի կառավարիչը կոչված է բացահայտելու գործառնական, վարկային, պրոդուկտային ռիսկերի բացահայտման համար: Ներքին աուդիտը իրականացնում է ներկայացուցչությունների և Ընկերության վարկային գործընթացների կանոնավոր աուդիտներ:

Ընկերության վարկերի տրամադրման և սպասարկման ընթացակարգի համաձայն վարկային մասնագետները, գործառնական բաժինը, անվտանգությունը համապատասխանաբար ուսումնասիրում է ժամկետանց վարկերի վերլուծությունը և հետամուտ է լինում ուշացված մնացորդներին: Գործադիր տնօրենի վերահսկողությամբ իրականացվում է ժամկետանց վարկերի հետ աշխատանքների կազմակերպումը:

Ընկերության բոլոր վարկերը ապահովված են վարկառուների և/կամ այլ անձանց անձնական երաշխավորություններով: Բացի այդ ըստ նպատակահարմարության, և վարկերի չափերից ելնելով, որպես դրանց ապահովման միջոց Ընկերությունն ընդունում է գրավ: Այնուամենայնիվ, վարկերի զգալի մասն անհատներին տրված փոքր գումարներով վարկեր են, որտեղ այսպիսի ապահովության միջոցներ չեն կարող ձեռք բերվել: Այսպիսի ռիսկերը մոնիտորինգի են ենթարկվում շարունակական հիմունքով և ենթակա են տարեկան կամ ավելի հաճախակի վերանայումների:

Վերանայված պայմաններով վարկեր

Վերանայված պայմաններով վարկերն իրենցից ներկայացնում են վարկեր, որոնք վերակառուցվել են՝ վարկառուի ֆինանսական դրության վատթարացման արդյունքում, և Ընկերությունը կատարել է զիջումներ, որոնք այլապես չէր դիտարկվի: Վարկի վերակառուցման դեպքում այն մնում է այդ խմբում անկախ նրանից, որ վերակառուցումից հետո դրա կատարողականը եղել է բավարար:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Հաճախորդին տրված վարկեր, առանց արժեզրկման պահուստի մասհանումների	10,442	9,515

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

Արժեզրկման պահուստ

Ընկերությունը սահմանում է պահուստ արժեզրկումից կորուստների գծով, որն իրենից ներկայացնում է վարկային պորտֆելում կրած վնասների գնահատումը: Այս պահուստի հիմնական բաղկացուցիչը իրենից ներկայացնում է վարկերի գծով կորուստների խմբակային պահուստ, որը սահմանված է Ընկերության համասեռ ակտիվների գծով՝ կապված այն վնասների հետ, որոնք հաշվեգրվել են, սակայն չեն վերագրվել վարկերին:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը

Ընկերության վարկային ռիսկի առավելագույն չափը զգալիորեն տատանվում է և կախված է և անհատական ռիսկերից, և ընդհանուր շուկայական տնտեսության ռիսկերից: Հաշվեկշռային ֆինանսական ակտիվների գծով առավելագույն ռիսկը հավասար է այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքին նախքան որևէ հաշվանցում կամ գրավի ազդեցություն հաշվի առնելը:

Վերոնշյալ հաշվեկշռային արժեքները լավագույն կերպով ներկայացնում են վարկային ռիսկի առավելագույն չափը՝ նաև հաշվի առնելով ձեռք բերված ապահովության միջոցները կամ անձնական երաշխիքները: Վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը կրճատելու նպատակով ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր գուման ազդեցությունն էական չէ: Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը և վարկային ռիսկի համակենտրոնացումը հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ներկայացված է ծանոթագրություն 13- ում:

Հետհաշվեկշռային ռիսկ

Ընկերությունը սկզբունքայնորեն կիրառում է միևնույն ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչը կիրառում է հաշվեկշռային ռիսկերի համար:

Աշխարհագրական կենտրոնացում

Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական համակենտրոնացումը սահմանափակվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի ժամկետայնության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է ծանոթագրություն 13-ում:

Դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է ծանոթագրություն 16-ում:

Դրամական միջոցներ բանկում և կարճաժամկետ ավանդներ

Ընկերությունը գտնում է, որ դրամական միջոցների կորստի ռիսկը կարելի է համարել աննշան՝ քանի որ Ընկերության կողմից միջոցների տեղաբաշխման համար ընտրված ֆինանսական հաստատությունները վստահելի են և հեղինակավոր:

Զգալի դրամական միջոցներ պահվում են հետևյալ հաստատություններում

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Բանկ 1	203,672	67,300
Բանկ 2	258,668	109,896
Այլ	319	-
	<u>462,659</u>	<u>177,196</u>

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն առաջանում է Ընկերության տոկոսաբեր, առևտրային և արտարժույթային ֆինանսական գործիքներից: Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի տատանումների ռիսկն է՝ տոկոսադրույքի (տոկոսադրույքային ռիսկ), արտարժույթային փոխարժեքի (արտարժույթային ռիսկ) կամ այլ շուկայական գործոնների (այլ շուկայական գործոնների ռիսկ) հետևանքով:

Իրական արժեքի և դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ

Ընկերությունը կառավարում է իրական արժեքով տոկոսադրույքի ռիսկը՝ պարբերաբար գնահատելով պոտենցիալ կորուստները, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից: Ընկերության ղեկավարությունը իրականացնում է Ընկերության ընթացիկ ֆինանսական գործունեության մոնիտորինգ, գնահատում է Ընկերության իրական արժեքով տոկոսադրույքի փոփոխությունների զգայունությունը և դրա ազդեցությունն Ընկերության շահութաբերության վրա:

Զգայունության վերլուծություններն իրականացվել են՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ոչ ածանցյալ գործիքների գծով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Լողացող տոկոսադրույքով պարտավորությունների համար, վերլուծությունները պատրաստվել են՝ ենթադրելով, որ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չմարված պարտավորության գումարն այդպիսին է եղել ամբողջ տարվա ընթացքում: Հիմնական ղեկավար անձնակազմին տոկոսադրույքի ռիսկի փոփոխությունը ներկայացնելիս օգտագործվում է 200 բազիսային կետով աճ կամ նվազում, և ներկայացնում է ղեկավարության գնահատականը՝ տոկոսադրույքի գծով հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ:

Եթե տոկոսադրույքները լինեին 200 բազային կետով ավելի բարձր կամ ցածր, և բոլոր մնացած փոփոխականները լինեին հաստատուն, ապա Ընկերության արդյունքը և գուտ ակտիվները 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար կնվազեր/կաճեր 1,058 հազար ՀՀ դրամի չափով (2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ 1,595 հազար ՀՀ դրամի չափով):

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է, երբ Ընկերության առանձին կազմակերպությունների գործարքներն արտահայտված են վերջիններիս գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով:

Ընկերության արտարժույթային ռիսկը հիմնականում առաջանում է ԱՄՆ դոլարով ստացված վարկերի հետ կապված փոխարժեքային փոփոխություններից, ինչի արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել նշանակալի վնասներ: Այս ռիսկն, ըստ էության, Ընկերության կողմից չի կառավարվում՝ հաշվի առնելով դրա կառավարման հետ կապված ծախսերը և նման ռիսկերի կառավարման համար անհրաժեշտ գործիքակազմի բացակայությունը:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գուտ ենթարկվածությունը արտարժույթային ռիսկին ներկայացված է ստորև՝

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

Ֆինանսական ակտիվներ/(պարտավորություններ) արտարժույթով	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Զուտ դիրք	18,850	10,021

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների՝ ՀՀ դրամով չափման համար Ընկերությունը կիրառել է նույն ամսաթվին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակած փոխարժեքը՝ 483.75 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց (31.12.2014թ. դրությամբ՝ 474.97 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլար դիմաց): Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլար 10% արժևորման ազդեցությունը ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական գործիքները վրա (այլ տվյալների անփոփոխ մնալու դեպքում) կհանգեցնեք տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և գուտ ակտիվների ավելագումանը՝ 1,805 հազար դրամի չափով (2014թ.՝ 947 հազար դրամի չափով), իսկ 10% արժեզրկման ազդեցությունը՝ տարվա շահույթի (հարկումից հետո) և գուտ ակտիվների աճին՝ նույն չափով:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ընկերության գործող սեփական միջոցների կառավարումից, ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Համաձայն Ընկերության քաղաքականության՝ Ընկերությունը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ (կամ համաձայնեցված միջոցներ), որպեսզի առնվազն 45 օրվա ընթացքում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները: Ընկերությունը նաև փորձում է նվազեցնել իրացվելիության ռիսկը՝ հաստատուն դարձնելով իր երկարաժամկետ փոխառությունների տոկոսադրույթները (հետևաբար և դրամական միջոցների հոսքերը). վերջիններիս մասին ներկայացվել է «Տոկոսադրույթային ռիսկ» բաժնում:

Ընկերության իրացվելիության ռիսկը կառավարվում է Ընկերության գանձապետական գործառնության միջոցով: Ցանկացած գործառնության համար Ընկերության կողմից նախատեսվում են համապատասխան միջոցներ, որոնց գումարը կախված է բյուջեից: Բյուջեն հաստատվում է Խորհրդի կողմից՝ այսպիսով հնարավոր դարձնելով դրամական միջոցների գծով Ընկերության կարիքների կանխատեսումը: Երբ գումարը գերազանցում է որոշակի սահմանաչափը, անհրաժեշտ է ստանալ նաև Խորհրդի հաստատումը:

Ստորև ներկայացված են Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների (չզեղչված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

	Մինչև 1 ամիս հազ. դրամ	1-ից 3 ամիս հազ. դրամ	3-ից 12 տարի հազ. դրամ	1-ից 5 տարի հազ. դրամ	5 տարուց ավել հազ. դրամ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Վարկեր և փոխառություններ	10,814	170,305	78,350	100,767	411,272
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	4,336	-	-	-
	10,814	174,641	78,350	100,767	411,272

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

	Մինչև 3 ամիս հազ. դրամ	3-ից 12 ամիս հազ. դրամ	1-ից 2 տարի հազ. դրամ	2-ից 5 տարի հազ. դրամ	5 տարուց ավել հազ. դրամ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Վարկեր և փոխառություններ	-	-	-	423,915	380,220
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	30,373	8,896	-	-
	<u>-</u>	<u>30,373</u>	<u>8,896</u>	<u>423,915</u>	<u>380,220</u>

Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն՝ ըստ հաշվեկշռային հոդվածների ներկայացվում է ստորև:

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մինչև 1 ամիս հազ. դրամ	1-ից 3 ամիս հազ. դրամ	3-ից 12 ամիս հազ. դրամ	1-ից 3 տարի հազ. դրամ	3 տարուց ավելի հազ. դրամ	Ժամկետանց հազ. դրամ	Անժամկետ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշ.	5,570	-	-	-	-	-	-	5,570
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	-	-	453,569	-	-	-	-	453,569
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխ.	30,765	69,470	239,286	190,389	30,641	28,838	-	589,389
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտ.	-	-	-	-	-	-	19,713	19,713
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	-	-	-	-	35,833	35,833
Ստացվելիք տոկոսներ	19,856	-	-	-	-	-	-	19,856
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճ.	21,447	-	-	-	-	-	-	21,447
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	27,159	27,159
Ընդամենը ակտիվներ	77,638	69,470	692,855	190,389	30,641	28,838	46,935	1,172,536
Պարտավորություններ								
Հաճախորդներից ներգրավված փոխառ.	-	-	-	158,051	465,577	-	-	623,628
Վճարվելիք տոկոսներ	1,057	9,757	-	-	-	-	-	10,814
Այլ պարտավորություններ	2,993	29,816	12,338	-	-	-	-	45,147
Ընդամենը պարտավորություններ	4,050	39,573	12,338	158,051	465,577	-	-	679,589
Զուտ դիրք	73,588	29,897	680,517	32,338	(434,936)	28,838	82,705	492,947

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մինչև 1 ամիս հազ. դրամ	1-ից 3 ամիս հազ. դրամ	3-ից 12 ամիս հազ. դրամ	1-ից 3 տարի հազ. դրամ	3 տարուց ավելի հազ. դրամ	Ժամկետանց հազ. դրամ	Անժամկետ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշ.	2,682							2,682
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ			173,277					173,277
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխ.	52,468	117,531	489,841	502,084	62,429	34,306		1,258,659
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտ.							10,051	10,051
Հետաձգված հարկային ակտիվ							3,907	3,907
Ստացվելիք տոկոսներ	29,638							29,638
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճ.	11,601							11,601
Այլ ակտիվներ							33,183	33,183
Ընդամենը ակտիվներ	96,389	117,531	663,118	502,084	62,429	34,306	47,141	1,522,998
Պարտավորություններ								
Հաճախորդներից ներգրավված փոխառ.				152,554	651,582			804,136
Վճարվելիք տոկոսներ	11,498							11,498
Այլ պարտավորություններ	5,486	27,678	38,714					71,878
Ընդամենը պարտավորություններ	16,984	27,678	38,714	152,554	651,582	-	-	887,512
Զուտ դիրք	79,405	89,853	624,404	349,530	(589,153)	34,306	47,141	635,486

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Ընկերության գործունեության անընդհատության սկզբունքը մինևս ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրաված և սեփական միջոցների մնացորդների օպտիմալացման ճանապարհով: ՀՀ կենտրոնական բանկը Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն ընդհանուր կապիտալ (2014թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ): Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության կապիտալ ռեսուրսները կապիտալի համարժեքության նպատակներով:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ և վարկեր	634,442	815,696
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	<u>(462,659)</u>	<u>(177,196)</u>
Զուտ պարտք	171,783	658,500
Սեփական կապիտալ	492,947	635,486
Պարտքի և ճշգրտված կապիտալի հարաբերակցություն (%)	<u>0.3</u>	<u>1.0</u>

5. Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	171,739	237,413
Ժամկետային ավանդներ բանկերում	49,040	6,851
Այլ տոկոսային եկամուտներ	<u>426</u>	<u>493</u>
	221,205	244,757
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդներից ստացված փոխառություններ	(63,067)	(61,482)
Այլ տոկոսային ծախսեր	<u>(51)</u>	<u>(124)</u>
	(63,118)	(61,606)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	<u>158,087</u>	<u>183,151</u>

6. Այլ գործառնական եկամուտ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Եկամուտներ ստացված տույժերից, տուգանքներից	109,588	49,679
Հիմնական միջոցներից ստացված եկամուտներ	-	371
Ստացված շտրհներ	<u>6,558</u>	<u>350</u>
	<u>116,146</u>	<u>50,400</u>

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

7. Վարկերից և այլ ակտիվներից առաջացած կորուստներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ակտիվների կորուստների վերականգնումից եկամուտ	145,002	119,033
Ակտիվների կորուստներին հատկացում	(468,148)	(189,603)
	<u>(323,146)</u>	<u>(70,570)</u>

8. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ	77,446	69,186
Պարգևավճարներ	-	1,411
Այլ վճարներ	10,420	6,202
	<u>87,866</u>	<u>76,799</u>

9. Վարչական ծախսեր

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Վարձակալություն	7,096	5,274
Շենքի սպասարկում	1,686	1,108
Սարքավորումների սպասարկում	1,119	209
Հեռահաղորդակցություն	4,555	4,567
Փոխադրամիջոցների սպասարկում	4,267	3,600
Զվիտիսհատուցվող հարկեր, տուրքեր	671	765
Գործուղում	1,960	1,561
Ապահովագրություն	2,317	2,151
Գրասենյակային ծախսեր	1,311	1,747
Աուդիտ, խորհրդատվություն	3,600	3,000
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստ	653	-
Այլ	9,051	6,360
	<u>38,286</u>	<u>30,342</u>

10. Այլ ծախսեր

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն, ամորտիզացիա	3,966	1,733
Գովազդ	2,424	1,149
Անդամավճարներ	3,284	2,986
Ֆինանսական հաշտարարի գրասենյակի գծով ծախսեր	1,066	952
Ներկայացուցչական ծախսեր	544	741
	<u>11,285</u>	<u>7,561</u>

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

11. Շահութահարկի գծով ծախս

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Հարկային ծախս		
Ընթացիկ հարկային ծախսեր		
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահութահարկ	-	18,654
Ընդամենը ընթացիկ հարկ	-	18,654
Հետաձգված հարկային ծախս		
Հարկային վնաս	(35,769)	-
Ժամանակավոր տարբերությունների ծագումը և հակադարձումը	3,844	(3,680)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ծախս/ (եկամուտ)	(31,925)	(3,680)
	(31,925)	14,974

Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի սահմանված դրույթի միջև տարբերության պատճառները ներկայացված են ստորև.

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Տարվա շահույթ/ (վնաս)	(142,539)	59,896
Շահութահարկի գծով ծախս (ներառյալ՝ ասոցիացված կազմակերպությունների, համատեղ ձեռնարկումների և ընդհատված գործունեության գծով շահութահարկ)	(31,925)	14,974
Շահույթ/ (վնաս) նախքան հարկումը	(174,464)	74,870
Շահութահարկ՝ հաշվարկված Ընկերության տեղական շահութահարկի դրույքաչափով 20.0% (2013՝ 20.0%)	(34,893)	14,974
Հարկային նպատակով չնվազեցվող ծախսեր	2,968	-
Նախորդ ժամանակաշրջանների պահուստի պակաս/(ավել)	-	-
հաշվարկի ճշգրտումներ	-	-
Նախկինում չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-
Արտերկրում կիրառվող այլ հարկային դրույքներ	-	-
Ընդամենը հարկային ծախս	(31,925)	14,974

12. Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Բանկերում ներդրված ավանդներ	458,186	175,039
Բանկերում ներդրված ավանդների պահուստ	(4,617)	(1,762)
	453,569	173,277

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

13. Վարկեր հաճախորդներին

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	638,089	1,350,412
Վարկերի արժեզրկման պահուստ	(48,700)	(91,753)
	589,389	1,258,659

Վարկային պորտֆելի էականորեն նվազել է մեծ ծավալով վատորակ վարկերի դուրս գրման հետևանքով:

Վարկերի և այլ փոխառությունների պահուստավորում

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Սկզբնական մնացորդ	91,753	28,620
Պահուստին հատկացումներ	450,948	183,768
Վարկերի դուրս գրում	(446,148)	(66,632)
Ապապահուստավորում	(156,213)	(122,584)
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերականգնում	108,360	68,581
Վերջնական մնացորդ	48,700	91,753

Տրամադրված վարկերի վերլուծություն ըստ դասերի

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Բիզնես վարկեր		
Գյուղատնտեսություն	364,014	892,588
Արդյունաբերություն	37,378	91,196
Շինարարություն	18,109	25,989
Առևտուր	58,096	109,100
Փոխադրումներ, պահեստային տնտեսություն	3,870	12,688
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	35,707	18,623
Տեղեկատվություն, կապ	906	1,697
Առողջապահություն	162	1,354
Տնտեսության այլ ճյուղեր	39,211	48,817
Հիփոթեքային վարկեր	483	1,313
Սպառողական վարկեր	31,453	55,294
	589,389	1,258,659

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքն՝ ըստ Ընկերության կողմից ստացված ապահովվածության տեսակի 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույքի գրավ	469,769	982,905
Սարքավորումների, այլ գույքի գրավ	20	1,951
Փոխադրամիջոցների գրավ	14,636	36,308
Երաշխավորություն	104,964	173,789
Չապահովված	-	63,706
	589,389	1,258,659

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

2015 և 2014թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված բոլոր վարկերը (ամբողջ պորտֆելը՝ 100%) տրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող անհատներին և կազմակերպություններին, որը ցույց է տալիս, որ առկա է նշանակալի աշխարհագրական համակենտրոնացում մեկ շրջանում:

Ստորև ներկայացված է 2015թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային պորտֆելի որակի վերաբերյալ վերլուծությունը՝

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Համախառն հազ. դրամ	Պահուստ հազ. դրամ	Զուտ հազ. դրամ
Ժամկետային	476,216	(6,626)	469,590
Ժամկետանց			
- 1-ից 30 օր ժամկետանց	29,362	(3,311)	26,051
- 31-ից 60 օր ժամկետանց	29,764	(3,046)	26,718
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	27,296	(2,871)	24,425
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	33,795	(8,239)	25,556
- 181-ից 270 օր ժամկետանց	41,656	(24,607)	17,049
	<u>638,089</u>	<u>(48,700)</u>	<u>589,389</u>

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Համախառն հազ. դրամ	Պահուստ հազ. դրամ	Զուտ հազ. դրամ
Ժամկետային	1,011,103	(15,390)	995,713
Ժամկետանց			
- 1-ից 30 օր ժամկետանց	106,450	(10,865)	95,585
- 31-ից 60 օր ժամկետանց	37,120	(3,766)	33,354
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	46,921	(5,484)	41,437
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	85,075	(18,246)	66,829
- 181-ից 270 օր ժամկետանց	63,743	(38,002)	25,741
	<u>1,350,412</u>	<u>(91,753)</u>	<u>1,258,659</u>

2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի ունեցել անհատապես նշանակալի համարվող փոխառուներ:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Դուրս գրված վարկեր	472,646	194,969
Դուրս գրված տոկոսագումարներ, տույժեր	361,763	253,993
	<u>834,409</u>	<u>448,962</u>

Ընկերությունը հաշվետու տարում դուրս է գրել մեծ ծավալով 446,448 հազար դրամ (2014թ.՝ 66,632 հազար դրամ) համախառն արժեքով անհուսալի վարկեր:

«ԷԿԼՕՏ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

14. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Գրասենյակային գույք հազ. դրամ	Համակարգչ. սարքավորումներ հազ. դրամ	Փոխադրա- միջոցներ հազ. դրամ	Վարձ. գույքի վրա կապիտալ ներդրումներ հազ. դրամ	Համակարգչային ծրագրեր, այլ ՀՄ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Սկզբնական արժեք						
2014թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,285	4,649	18,454	10,779	3,340	41,507
Ձեռք բերում	23	176	18	-	1,954	2,171
Օտարում	-	-	-	-	-	-
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,308	4,825	18,472	10,779	5,294	43,678
2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,308	4,825	18,472	10,779	5,294	43,678
Ձեռք բերում	1,663	4,621	4,405	-	3,593	14,282
Օտարում	-	-	-	(842)	-	(842)
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,971	9,446	22,877	9,937	8,887	57,118
Կուտակված մաշվածություն						
2014թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,790	4,582	17,025	4,072	2,425	31,894
Մաշվածության ծախս	280	73	541	545	294	1,733
Օտարում	-	-	-	-	-	-
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,070	4,655	17,566	4,617	2,719	33,627
2015թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,070	4,655	17,567	4,617	2,719	33,628
Մաշվածության ծախս	313	816	1,141	499	1,197	3,966
Օտարում	-	-	-	(189)	-	(189)
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,383	5,471	18,708	4,927	3,916	37,405
Հաշվեկշռային արժեք						
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	238	170	906	6,162	2,575	10,051
2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,588	3,975	4,169	5,010	4,971	19,713

«ԷՎԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

15. Հետաձգված հարկային ակտիվ

Հետաձգված հարկային ակտիվի գերակշիռ մասը կազմում է 2015թ. Ընկերության կողմից ներկայացված հարկային վնասի գծով ճանաչված հարկային ակտիվը 35,769 հազար դրամի չափով (2014թ.՝ 0):

16. Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	21,507	11,883
Դեբիտորական պարտքերի պահուստ	(60)	(282)
	21,447	11,601

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի իրական արժեքը էականորեն չի տարբերվում հաշվեկշռային արժեքից:

Դեբիտորական պարտքերի և կանխավճարների կազմում ներկայացված է շահութահարկի գծով կանխավճարը՝ 14,293 հազար դրամ (2014թ.՝ 303 հազար դրամ):

Ղեկավարության համոզմամբ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգման:

2015 և 2014թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի ժամկետանց է, բայց ոչ արժեզրկված դեբիտորական պարտքեր:

Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Մնացորդ հունվարի 1-ի դրությամբ	310	119
Տարվա ընթացքում պահուստի աճ	16,194	3,170
Տարվա ընթացքում պահուստի հակադարձում	(16,388)	(2,979)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	116	310

Դեբիտորական պարտքերի գծով Ընկերությունը ձևավորում է դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստ՝ հետևյալ չափերով.

2015 և 2014թթ. համար

	Չափ
Ժամկետային	1%
մինչև 3 ամիս	10%
3-6 ամիս	20%
6-9 ամիս	50%
ավելի քան 9 ամիս	100%

«ԷՎԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

17. Այլ ակտիվներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Բռնագանձված գրավի առարկաներ	26,443	26,443
Արագամաշ առարկաներ	488	1,967
Այլ	228	4,773
	<u>27,159</u>	<u>33,183</u>

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

18. Ներգրավված փոխառություններ

Փոխատու	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Դրույք (%)	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Չապահովված փոխառություն ԴԱԸ հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	Անժամկետ	Անտոկոս	3,760	3,760
Չապահովված փոխառություն ԳՖԿ ԾԻԳ***	ՀՀ դրամ	Անորոշ* ԱՄՆ	Լոդացող**	32,507	99,712
Չապահովված փոխառություն ԳՖԿ ԾԻԳ*** ԷԿԼՕՖ Միջազգային	դոլար	Անորոշ*	4%	49,089	56,996
Չապահովված փոխառություն Հիմնադրամ ԷԿԼՕՖ Միջազգային	ՀՀ դրամ	2022թ.	7%	380,220	380,220
Չապահովված փոխառություն Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2017թ.	15.56%	54,569	81,854
Չապահովված փոխառություն ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2016թ.	8.5%	17,264	70,700
Չապահովված փոխառություն ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ	ՀՀ դրամ	2018թ.	10%	86,219	110,894
				623,628	804,136

- * Յուրաքանչյուր ենթավարկի մայր գումարների վերադարձմանը համապատասխան
- ** (հիմնական գործակից (ՀԿԲ-ի վերաֆինանսավորման գործակից) գումարած 2 % տարեկան)
- *** Գյուղական Ֆինանսավորման Կառույց Ծրագրի իրականացման գրասենյակ

Փոխառությունների անվանական արժեքները մոտարկում են իրական արժեքին:

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

19. Այլ պարտավորություններ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ապագա ժամանակաշրջանների եկամուտներ	9,683	33,293
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատողներին	2,992	5,033
Պարտավորությունների բյուջեի նկատմամբ	2,655	5,421
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարներին	1,344	1,326
Շնորհներ	10,691	11,214
Ստացված կանխավճարներ	17,782	15,529
Այլ	-	62
	45,147	71,878

Որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ դասակարգված առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը հաշվեկշռային արժեքից էականորեն չի տարբերվում:

20. Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերությունն ունի երկու մասնակից՝ ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամ (գրանցված Հայաստանի Հանրապետությունում)՝ 72.75% մասնաբաժին և ԷԿԼՕՖ Միջազգային Հիմնադրամ (գրանցված Շվեյցարիայի Համադաշնությունում)՝ 27.25%:

21. Կապակցված կողմերի միջև գործարքներ

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են ԷԿԼՕՖ Միջազգային հիմնադրամը և ԷԿԼՕՖ Հիմնադրամը, որոնք հանդիսանում են Ընկերության հիմնադիրները:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը իրականացրել է հետևյալ գործարքները ընդհանուր կառավարման տակ գտնվող կապակցված կողմերի հետ.

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

Գործարքի տեսակը	Գործարքի գումարը		Պարտքի մնացորդ	
	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
ԷԿԼՕՖ հիմնադրամից ստացված փոխառություններ	-	-	103,483	181,594
ԷԿԼՕՖ հիմնադրամից ստացված փոխառությունների գծով վճարվելիք տոկոսներ	-	-	519	946
ԷԿԼՕՖ հիմնադրամից ստացված փոխառությունների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	15,663	16,434	-	-
ԷԿԼՕՖ Միջազգայինից ստացված փոխառություններ	-	-	434,789	462,074
ԷԿԼՕՖ Միջազգայինից ստացված փոխառությունների գծով վճարվելիք տոկոսներ	-	-	9,757	10,152
ԷԿԼՕՖ Միջազգայինից ստացված փոխառությունների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	37,851	31,117	-	-

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին փոխհատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմը ներառում է այն անձանց, ովքեր իրավասու են և պատասխանատվություն են կրում Ընկերության գործունեության պլանավորման, կառավարման և վերահսկողության իրականացման համար, ներառյալ խորհրդի անդամները, կազմակերպության տնօրենը, տնօրենի տեղակալը, գլխավոր հաշվապահը: Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրության հետ կապված ծախսումները ներկայացվում են ստորև:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ	35,077	35,236

22. Պայմանական պարտավորություններ

Ընկերությունները 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի ունեցել կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորություններ (ինչպես նաև՝ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ):

Ընկերությունը որևէ կողմի պարտավորությունների համար երաշխավորություն չի տրամադրել 31.12.2015թ. դրությամբ (նույնը 31.12.2014թ. դրությամբ):

Ընկերության հանդեպ հարուցված դատական հայցերը 31.12.2015թ. դրությամբ էական գումարային պահանջ չեն պարունակել (նույնը 31.12.2014թ. դրությամբ):

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

23. Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, ինչպես նաև բանկային ավանդների մնացորդները ներկայացված են ստորև.

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	5,626	2,710
Ընթացիկ հաշիվների պահուստ	(56)	(28)
	5,570	2,682

24. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների հետևանքներ

ՀՀՄՍ 36 – Փոխհատուցվող գումարի բացահայտումներ - Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 36-ում

ՀՀՄՍ 36-ում փոփոխությունների կիրառումը հանգեցրել է փոխհատուցվող գումարի ավելի մանրամասն բացահայտումների այն դեպքերում, երբ Ընկերությունը ճանաչել է արժեզրկում:

Քանի որ փոփոխություններն առնչվում են միայն բացահայտումներին, ուստի փոփոխությունները որևէ քանակական ազդեցություն չեն թողել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

25. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Հիմնական գործունեությունից եկամուտ

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտները ճանաչվում են, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և եկամտի գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Տոկոսային եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների խմբի) ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային ծախսի և տոկոսային եկամտի բաշխման մեթոդն է:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Այն դեպքերում, երբ տեղի է ունենում ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ակտիվների խմբի արժեքի նվազում արժեզրկումից կորստի հետևանքով, տոկոսային եկամուտն այդուհետև ճանաչվում է՝ կիրառելով այն տոկոսադրույքը, որը կիրառվել էր արժեզրկումից կորուստը չափելու նպատակով ապագա դրամական հոսքերը զեղչելիս:

Իրական արժեքով չափվող ակտիվների գծով ստացված տոկոսները դասակարգվում են որպես տոկոսային եկամուտ:

Ծառայության վճարների և միջնորդավճարների ճանաչումը

Վարկի տրամադրման վճարները հետաձգվում են հարակից ուղղակի ծախսումների հետ միասին և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում: Երբ հավանական է, որ վարկ տրամադրելու պարտավորությունը կհանգեցնի որոշակի պայմաններով վարկային համաձայնության, վարկային պարտավորության ստանձնման վճարները հետաձգվում են հարակից ուղղակի ծախսումների հետ միասին և հետագայում ճանաչվում որպես տրամադրված վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում: Երբ քիչ հավանական է, որ վարկ տրամադրելու պարտավորությունը կհանգեցնի որոշակի վարկային համաձայնագրի, վարկ տրամադրելու պարտավորության ստանձնման վճարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում վարկի տրամադրման պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածի ընթացքում: Այն դեպքում, երբ վարկ տրամադրելու պարտավորությունն ավարտվում է առանց վարկի տրամադրման, ապա վարկ տրամադրելու պարտավորության վճարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում՝ պարտավորության ավարտի պահին: Վարկի սպասարկման վճարները եկամտագրվում են, երբ համապատասխան ծառայությունները մատուցվում են: Բոլոր այլ միջնորդավճարները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ ծառայությունները մատուցվում են:

Արտարժույթային գործարքներ

Ընկերության գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով արտահայտված գործարքները ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները արտացոլվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերաչափումից գոյացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ դասերից որևէ մեկում՝ կախված դրանց ձեռքբերման նպատակից.

- «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող»,
- «մինչև մարման ժամկետը պահվող»,
- «վաճառքի համար մատչելի»,
- «փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր»

Ընկերությունը չունի «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող», «մինչև մարման ժամկետը պահվող» և «վաճառքի համար մատչելի» դասերում դասակարգված որևէ ֆինանսական ակտիվ:

Ստորև ներկայացված է Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը որպես «փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» դասակարգված ֆինանսական ակտիվների համար:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում: Դրանք

հիմնականում առաջանում են ապրանքների և ծառայությունների մատուցման արդյունքում (օրինակ՝ առևտրային դեբիտորական պարտքեր), բայց ներառում են նաև այլ պայմանագրային դրամային ակտիվներ: Այդպիսի ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսի մեթոդը՝ հանած արժեզրկման պահուստը:

Արժեզրկման պահուստը ճանաչվում է, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն (օրինակ՝ գործընկերները կամ վարկառուներն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ, չեն կատարում ստանձնած պարտավորությունները կամ ուշացնում են վճարումները) առ այն, որ դեբիտորական պարտքը սահմանված ժամկետներում հնարավոր չի լինի ամբողջությամբ հավաքագրել: Նման պահուստի գումարը դեբիտորական պարտքի գուտ հաշվեկշռային արժեքի և արժեզրկված պարտքերի գծով ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է: Առևտրային գուտ դեբիտորական պարտքերի համար նման պահուստները հաշվառվում են առանձին հաշվով, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վարչական ծախս: Եթե հաստատվում է, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն անհավաքագրելի է, ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում դրա հետ կապված պահուստի դիմաց:

Ընկերությունը կարող է պարբերաբար վերանայել այն հաճախորդների առևտրային դեբիտորական պարտքերի մարման պայմանները, որոնց հետ նախկինում ունեցել է լավ առևտրային պատմություն: Արդյունքում կարող է փոխվել վճարման ժամանակացույցը, բայց ոչ գումարի չափը և հետևաբար սպասվող նոր դրամական միջոցների հոսքերը զեղչվում են սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, իսկ առաջացած հաշվեկշռային արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում (գործառնական շահույթ):

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում Ընկերության փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում, ցպահանջ ավանդները բանկում, երեք ամիս կամ երեք ամսից պակաս մարման ժամկետով այլ բարձր իրացվելիություն ունեցող կարճաժամկետ ներդրումներ և բանկային օվերդրաֆտներ՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով: Կարճաժամկետ բանկային ավանդները նույնպես դասակարգվում են որպես «փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր»՝ դրանց բարձր իրացվելիության հետ կապված, ինչը ի սկզբանե նախատեսված է դրանց դիմաց Ընկերության կողմից ստացվելիք տոկոսային եկամուտների դրույքաչափերում: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում բանկային օվերդրաֆտները ներառված են ընթացիկ պարտավորություններում՝ վարկեր և փոխառություններ տողում:

Վերանայված վարկեր

Երբ վարկի՝ պայմանագրով նախատեսված վճարման պայմանները փոփոխվում են այն պատճառով, որ Ընկերությունն էական մտավախություններ ունի վարկառուի կողմից վարկային պարտավորությունների կատարման վարկունակության և ապագա դրամական հոսքերի նկատմամբ, ապա այս վարկերը դասակարգվում են որպես վերանայված վարկեր: Միկրովարկավորման դեպքում, երբ դիտարկվում է, թե արդյոք առկա են էական մտավախություններ վարկառուի կողմից իր պայմանագրով նախատեսված վճարումների կատարման ունակության վերաբերյալ, Ընկերությունը գնահատում է հաճախորդի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը և վճարունակության շարունակականությունը: Եթե հաճախորդը չի

կատարում պայմանագրով նախատեսված վճարումները կամ ակնհայտ է, որ դրա իրականացումն անհնար է առանց վերանայման, կառաջանա էական մտավախություն նրանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունների կատարման վերաբերյալ, և վարկը կդիտարկվի որպես խնդրահարույց, եթե տրամադրված զիջումը էական չէ և առկա չէ արժեզրկման որևէ այլ հայտանիշ:

Երբ վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխությունն իրենից ներկայացնում է զիջում տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, որոնք առնչվում են վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին և իրենից ներկայացնում է զիջում, որը դեկավարությունը այլապես չէր դիտարկվի, ապա վերանայված վարկը համարվում է արժեզրկված:

Վերանայված վարկերը դասակարգվում են որպես չարժեզրկված, եթե վերանայումը արդյունք է վարկառուի կողմից պայմանագրային պայմանների կատարման վերաբերյալ էական մտավախությունների, սակայն վերանայման պայմանները հիմնված են ներկա շուկայական դրույքաչափերի վրա և նման վերանայման արդյունքում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրումն ակնկալվում է ամբողջությամբ:

Որոշելիս, թե արդյոք վերանայված վարկը պետք է ապաճանաչվի և ճանաչվի նոր վարկ, դեկավարությունը դիտարկում է, թե որքանով են պայմանագրի սկզբնական պայմանների փոփոխությունները հանգեցնում վարկի վերանայման, որն ընդհանուր առմամբ, կհամարվեր էականորեն տարբեր ֆինանսական գործիք: Գործոնները, որոնք ցույց են տալիս, որ վերանայված վարկը էականորեն տարբեր գործիք է, մասնավորապես ներառում են, երաշխիքների կամ վարկի պայմանների փոփոխությունը, գրավի առարկայի գծով պակաս էական փոփոխությունները, մարման դրույթների կամ կանխավճարի դրույթների ավելացումը:

Վարկերը, որոնք սահմանվել են որպես վերանայված, պահպանում են այս կարգավիճակը մինչև դրանց մարումը կամ ապաճանաչումը:

Վարկերի դուրս գրում

Անհավաքագրելի կամ Կենտրոնական Բանկի թիվ 63 որշման համաձայն օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ պայմանների ի հայտ գալու դեպքում վարկերը դուրս են գրվում վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի դիմաց: Նման վարկերը դուրս են գրվում բոլոր անհրաժեշտ ընթացակարգերն իրականացնելուց և վնասի գումարը որոշելուց հետո: Նախկինում դուրս գրված գումարների հետագա վերականգնումները նվազեցնում են վարկի արժեզրկման գծով պահուստի գծով ծախսը շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգում է որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» կամ «այլ ֆինանսական պարտավորություններ»՝ կախված պարտավորության ստանձնման նպատակից:

Ընկերությունը չունի «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» որևէ ֆինանսական պարտավորություն:

Ստորև ներկայացված է Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը որպես «այլ ֆինանսական պարտավորություններ» դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների համար:

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՄՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են հետևյալը՝

Բանկերից և այլ փոխատուներից ստացված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Ընկերության բաժնետիրոջից (պետությունից) ստացված վարկերի իրական և անվանական արժեքների տարբերությունը ուղղակիորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես «լրացուցիչ կապիտալ»:

Հետագայում նման տոկոսակիր պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, համաձայն որի՝ պարտավորության մարման ժամանակաշրջանի ամբողջ ընթացքում տոկոսային ծախսերի հաշվարկը կատարվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված պարտավորության մնացորդի նկատմամբ հաստատուն դրույքի կիրառմամբ: Յուրաքանչյուր ֆինանսական պարտավորության պայմաններից ելնելով՝ տոկոսային ծախսերը ներառում են գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսերը, մարման ժամանակ վճարվելիք այլ հավելյալ վճարներ, ինչպես նաև պարտավորությունների գծով վճարվելիք տոկոսները:

Առևտրային կրեդիտորական և այլ կարճաժամկետ դրամային պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Բաժնետիրական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ միայն այնքանով, որքանով դրանք չեն համապատասխանում ֆինանսական պարտավորությունների կամ ֆինանսական ակտիվների սահմանումներին:

Ընկերության սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ:

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում ամորտիզացվում են գծային մեթոդով օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ընկերության կողմից ճանաչված ոչ նյութական ակտիվները և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Ոչ նյութական ակտիվ	Օգտակար ծառայության ժամկետ
Համակարգչային ծրագրեր	10 տարի

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են, երբ դրանք դառնում են վճարման ենթակա. բաժնետերերին վճարվող միջանկյալ շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հայտարարվում են տնօրենների կողմից, վերջնական շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հաստատվում են բաժնետերերի կողմից տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ:

Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և դրանց համապատասխան հարկային բազաների միջև առկա են տարբերություններ, բացառությամբ, եթե դրանք առաջանում են.

- գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից:
- ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից և գործարքի ամսաթվի դրությամբ չեն ազդում ոչ հարկվող շահույթի, և ո՛չ էլ հաշվապահական շահույթի վրա:
- դուստր կազմակերպություններում և համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներից, որի դեպքում Հնկերությունն ի վիճակի է վերահսկել տարբերությունների հակադարձումը, և հավանական է, որ տարբերությունները չեն հակադարձվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը սահմանափակվում է այն դեպքում, երբ հավանական չէ, որ կառաջանա հարկվող շահույթ, որի դիմաց ժամանակավոր տարբերությունները հնարավոր կլինի օգտագործել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները կամ պարտավորությունները չափում են՝ կիրառելով հարկային դրույքաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն, երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունները/(ակտիվները) կմարվեն/(կփոխհատուցվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե կա ընթացիկ հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերաբերում են հարկերին, որոնք գանձվում են նույն հարկային մարմնի կողմից:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Հիմնական միջոցի ինքնարժեքը ձեռքբերման արժեքից բացի ընդգրկում է հիմնական միջոցին ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները և հիմնական միջոցի ապատեղակայման և քանդման ապագա անխուսափելի ծախսումների ներկա արժեքը: Համապատասխան պարտավորությունը ճանաչվում է որպես պահուստների:

Համակարգչային ծրագրեր – 33% տարեկան գծային մեթոդով
Փոխադրամիջոցներ – 20% տարեկան գծային մեթոդով
Գրասենյակային գույք – 20% տարեկան գծային մեթոդով

Վարձակալված շենքերի և շինությունների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսեր – 5% տարեկան գծային մեթոդով

Պաշարներ

Պաշարները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով, իսկ հետագայում չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, փոխարկման և պաշարները ներկայիս վայր և առկա վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Սովորաբար փոխարինելի համարվող բոլոր պաշարների ինքնարժեքի որոշման համար կիրառվում է առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք բանաձևը (ԱՄԱԵ):

Ոչ ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ՝ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների) արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվների համար յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտին իրականացվում է արժեզրկման ստուգում: Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկման ստուգում իրականացվում է, եթե առկա են հայտանիշներ, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը չի փոխհատուցվի: Եթե ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը (այն է՝ օգտագործման արժեքից և գուտ իրացման արժեքից առավելագույնը), ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը համապատասխանաբար նվազեցվում է:

Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, կազմակերպությունը պետք է արժեզրկման ստուգում իրականացնի դրամաստեղծ միավորի համար, որը տվյալ ակտիվը ներառող այն ակտիվների փոքրագույն որոշելի խումբն է, որոնց գծով դրամական հոսքերը առանձնացնելի են:

Արժեզրկման կորուստները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ դրանք հակադարձում են նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական եկամուտում ճանաչված օգուտները: Գուդվիլի գծով ճանաչված արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերն և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ Ընկերության կողմից պարտականությունը

«ԷԿԼՕՖ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)**

մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

26. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված է Մակարդակ 3-ում դասակարգվող իրական արժեքի չափման համար օգտագործված գնահատման մեթոդը, այդ թվում՝ հիմնական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները, ինչպես նաև ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի միջև փոխհարաբերությունը:

Հոդված	Իրական արժեք, հազար դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ
Տրված վարկեր	605,725	Վարկերի իրական արժեքը չափվում է ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը զեղչելով ներկա շուկայական տոկոսադրույքներով:	Մակարդակ 2	10-20% զեղչման դրույք
Դեբիտորական պարտքեր	1,488	Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Չկան այդպիսիք
Կրեդիտորական պարտքեր	4,336	Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Չկան այդպիսիք
Փոխառություններ և վարկեր	634,442	Փոխառությունների և վարկերի իրական արժեքը չափվում է՝ ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը զեղչելով ներկա շուկայական տոկոսադրույքներով:	Մակարդակ 2	4-15.56% զեղչման դրույք